

Respectplan

Pesten is een veel voorkomend fenomeen, waar we in onze hele maatschappij, dus ook op school, mee geconfronteerd worden. Dit is echter geen reden om ons er zomaar bij neer te leggen. Pesten kan immers onnoemelijk veel pijn, verdriet en angst veroorzaken. Pesten heeft zeer ingrijpende negatieve gevolgen, zowel voor wie gepest wordt, als voor degene die pestgedrag vertoont. Daarom willen we in dit beleid een soort leidraad uitschrijven, die ouders en school helpt om dit probleem te herkennen en op een positieve manier aan te pakken.

Vanuit het opvoedingsproject van Don Bosco

Als school van Don Bosco willen wij aan kinderen kwaliteitsvol onderwijs bieden vanuit een christelijk-salesiaans perspectief. We werken hiervoor samen met alle betrokken opvoedingspartners vanuit het besef dat we samen verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van kinderen.

Ons aanbod is erop gericht kinderen vanuit een bijbels-christelijk referentiekader te laten groeien in vrijheid, verantwoordelijkheid, verbondenheid en zingeving. We willen kinderen bekwaam maken om, in **respectvolle solidariteit** met anderen, hun **eigen leven te ontplooien** en in handen te nemen. Zo kunnen ze **mee bouwen en vorm geven aan een menswaardige maatschappij en een leefbare wereld**. We willen daarbij zorg en aandacht hebben voor de beginsituatie, mogelijkheden en talenten van elk kind en een gepast antwoord zoeken op de vraag die kinderen ons (al dan niet expliciet) stellen. Vanuit onze salesiaans-evangelische inspiratie hebben we daarbij **oog voor alle kinderen en in het bijzonder voor de meest kwetsbaren** onder hen.

Waar mensen samen zijn, ontstaan er echter problemen en conflicten. Vanuit onze opdracht kunnen we deze niet naast ons neerleggen. Zeker **als het gevoel van veiligheid, de ontplooiing en het zelfwaardegevoel van het kind in het gedrang komt** (bv. bij pesten), is het belangrijk om dit aan te pakken. Als een kind voortdurend gepest wordt door anderen, dan ontnemt men hem/haar het recht om zich in vrijheid te ontplooien. Dat mogen we niet dulden. Don Bosco zou dit ook niet willen.

Als school willen we pestgedrag op een **positieve en eerlijke manier** aanpakken, **met oog voor wie gepest wordt, maar evenzeer voor het kind dat pestgedrag vertoont**. Beiden zijn kwetsbaar in hun positie en hebben recht op een aanpak die hen uit de negatieve spiraal helpt.

Als school van Don Bosco kiezen wij ervoor om op te voeden en te onderwijzen **in dialoog** met kinderen. We willen kinderen aanspreken op hun mogelijkheden en hen actief betrekken bij het oplossen van problemen en het aangaan van uitdagingen. Daarbij leren ze **verantwoordelijkheid opnemen voor zichzelf, voor anderen, de wereld en de maatschappij**. In onze aanpak van pestgedrag willen we deze dialoog opentrekken, zowel met wie gepest wordt, als met het kind dat pestgedrag vertoont.

Vanuit het gedachtengoed van Don Bosco vinden wij **een preventieve aanpak** zeer belangrijk in dit beleid. We werken aan een positief leef- en leerklimaat, waarin ontwikkeling en weerbaarheid centraal staan. De belangrijkste basishouding daarbij is de 'assistentie': de kwaliteitsvolle, hartelijke

Respectplan

maar ook redelijke, ontwikkelingsbevorderende aanwezigheid bij de leerlingen. **Elke leerling moet de kans krijgen zich 'goed' te voelen op school en daartoe de nodige structuur aangeboden te krijgen**, zodat hij vertrouwen kan ontwikkelen in zijn mogelijkheden en kan groeien in zelfwaarde.

Wat is pesten? Wat is plagen?

Binnen een veilige omgeving is er ruimte voor een plagerij of ruzie, maar nooit voor pesten. **Plagen stopt waar pesten begint...**

Tussen plagen en pesten ligt een wereld van verschil. **Plagen** gebeurt vaak **éénmalig** en **zonder echt kwade bedoelingen**. Plagen **leidt in geen geval tot fysiek en/of psychisch lijden**. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren kinderen om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden.

Pesten echter is een vorm van antisociaal gedrag door kinderen met onvoldoende of ongepaste sociale vaardigheden. Pesten is **bewust gericht op één of meer personen**. Degene die pestgedrag vertoont, kan de intentie hebben om een ander te kwetsen, vernederen, af te wijzen, te negeren, pijn te doen. Maar dat is geen vereiste om van pestgedrag te spreken. Hoe het kind dat gepest wordt het gedrag aanvoelt, bepaalt of het pesten is. Pesten **houdt nooit op bij die ene keer**. Er is ook duidelijk een **machtsverschil** tussen het kind dat pestgedrag vertoont en het kind dat gepest wordt.

Hoe voorkom ik dat mijn kind gepest wordt of pest?

Pesten voorkomen, is niet echt mogelijk. Wat je wel kunt doen, is zorgen dat je kind leert voor zichzelf op te komen. Kinderen die stevig in hun schoenen staan worden niet snel het slachtoffer van pesten. En je kunt je kind leren op tijd aan de bel te trekken als er sprake is van pesten.

Welke kinderen worden gepest?

Elk kind loopt het risico gepest te worden. Pesten vindt vaak plaats als groepsproces waarin elk kind een eigen rol heeft. Zo zijn er verschillende rollen te onderscheiden bij pesten. Afhankelijk van groepsamenstelling, karakter en omstandigheden neemt ieder kind een rol in. Kinderen die gepest worden hebben vaak wel overeenkomsten:

- Ze wijken af van de norm (hoge cijfers, van klassieke muziek houden, andere kleding, andere cultuur, er anders uitzien etc.)
- Ze zijn minder weerbaar (niet agressief, voorzichtig, teruggetrokken, angstig)
- Ze hebben weinig zelfvertrouwen (een negatief zelfbeeld)

Respectplan

Hoe voorkom ik dat mijn kind last heeft van pesten?

Door aandacht te hebben voor de volgende punten, zorg je ervoor dat de kans kleiner is dat je kind gepest wordt of niet in de problemen raakt, als hij of zij gepest wordt.

- Leer je kind voor zichzelf en anderen op te komen. Kinderen moeten al op jonge leeftijd 'nee' durven zeggen.
- Leer je kind om hulp te vragen. Aan jou, maar ook aan de leerkracht en anderen die ze vertrouwen. Laat thuis merken dat je de vraag serieus neemt. Dat betekent niet dat je de problemen moet oplossen, wel dat je steun verleent bij het vinden van een oplossing.
- Geef kinderen de aandacht die ze nodig hebben. Maak duidelijk dat je het belangrijk vindt om te weten wat ze doen en waar ze zijn, zonder ze voortdurend te controleren.
- Probeer conflicten op te lossen door er op een positieve manier over te praten. Kinderen leren het meest van goede voorbeelden.
- Als je zelf waardering en respect hebt voor mensen die anders zijn, leren jouw kinderen dat ook. Laat je kinderen zelf beslissen wie zijn vrienden en vriendinnen zijn.
- Zorg voor een goed contact met de school. Aarzel niet om iemand aan te spreken. Weet je met wie jouw kind goed contact heeft? Benut kansen om in gesprek te komen, zoals ouderavonden. Maak je je zorgen, meld het op school.

En hoe voorkom je cyberpesten?

- Zet de computer op een zichtbare plaats. Zo heb je meer zicht op het internetgedrag van je kind en ben je in de buurt om te helpen als er iets vervelends gebeurt.
- Installeer een goede virus-scanner en firewall en ververs de bijbehorende virus-database minstens een maal per week.
- Denk erover na of je een filtersoftware programma wilt gebruiken. Deze programma's zorgen ervoor dat het onmogelijk is om naar bepaalde sites te surfen. Soms kun je er ook de gebruikerstijd om te internetten mee begrenzen. Voorbeelden hiervan zijn: [NetNanny](#), [CYBERSitter](#), [CyberPatrol](#) en [Safekidzone](#), [MyBee](#).
- Het internet is voor jou misschien minder bekend terrein. Zorg dat je weet waar je kind mee bezig is.
- Begeleid je kind, praat over internet, maak duidelijke afspraken en bouw wederzijds vertrouwen op.
- Kinderen kunnen niet goed inschatten hoe betrouwbaar een site is: ze lezen niet goed, klikken waar hun oog op valt, zijn ongeduldig en weten niet hoe ze goed moeten zoeken op internet. Het is de taak van ouders om ze dat te leren en dit goed op te volgen.
- Zorg dat je kind nooit persoonlijke informatie op internet geeft. Leer je kind om altijd een schuilnaam te gebruiken. Dat is heel gebruikelijk op internet. Leg je kind ook uit om geen namen, telefoonnummers of adres ergens achter te laten, zelfs niet op een eigen homepage.

Respectplan

Meer informatie op andere websites

www.mijnkindonline.nl, Kenniscentrum Jeugd & Media

www.dekinderconsument.nl, Stichting die opkomt voor digitale kinderrechten door het geven van voorlichting aan kinderen, ouders en professionals

www.mediaopvoeding.nl, Vraagbaak voor vragen over media en kinderen

www.cyberouders.nl, Ouders als ambassadeur voor internetveiligheid op school en thuis

Op de website van Meldpunt Losser vindt u een aantal handige tips voordat uw kind gaat chatten.

Hoe kun je als ouder en leerkracht herkennen dat je kind gepest wordt?

Het is als ouder en als leerkracht niet altijd eenvoudig om te achterhalen of op te merken dat een kind gepest wordt. Onderstaande signalen mogen bijgevolg niet verwaarloosd worden.

We moeten waakzaam zijn voor veranderingen in gedrag of andere signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gespannen is of zich niet goed voelt. Maar tegelijk moeten we ook voorzichtig zijn in de interpretatie. Ook andere oorzaken kunnen namelijk aan de basis liggen van deze gedragsveranderingen (bv. echtscheiding, afscheid, ontwikkelingsstoornis, leerstoornis, ...).

De meeste kinderen, die gepest worden, zijn sociaal minder vaardig: uit verlegenheid of faalangst reageren zij net verkeerd. Daardoor lijkt het wel eens of ze het zelf uitlokken. Ze hebben (of krijgen als gevolg van het pesten) een negatief zelfbeeld, waardoor ze zich meer en meer terugtrekken. Daardoor worden ze nog kwetsbaarder! Ook fysiek zwakke kinderen lopen het risico om gepest te worden.

Mogelijke signalen:

Het kind:

- Is plots zwijgzaam, terwijl het dat daarvoor niet was.
- Is teruggetrokken in zichzelf of toont het signalen die op een gevoel van eenzaamheid of verdriet kunnen wijzen.
- Is sneller geagiteerd en/of begint zomaar en regelmatig te huilen om niets.
- Is nerveus of bang om naar school of sportclub te gaan.
- Wil zijn vriend(inn)en met wie het goed kon opschieten ineens niet meer zien.
- Wil niet meer naar feestjes gaan.
- Houdt niet langer van een activiteit waar het eerder nog dol op was.
- Is het hele weekend fit, maar krijgt op zondagavond last van onverklaarbare kwaaltjes
- Heeft nare dromen, plast het in zijn bed of zijn er andere slaapproblemen.

Respectplan

- Kan een kind zich niet meer concentreren op zijn schoolwerk en zijn schoolresultaten gaan spectaculair achteruit.
- Klaagt van hoofdpijn, buikpijn, misselijkheid,... of toont signalen van depressie.
- Heeft minder eetlust.
- Wil niet meer op het internet, of brengt er daarentegen plots heel veel tijd door.
- Geraakt schoolspullen kwijt of de kleding raakt vaak kapot.

Wat als je (vermoedt dat je) kind gepest wordt?

Praat met je kind over de opvallende veranderingen in gedrag, maar leg de nadruk niet op het pesten: *“Ik heb de indruk dat je je niet goed in je vel voelt. Klopt dat? Als je over iets wilt praten, mag dat altijd.”* Word zeker niet boos, als je kind niet meteen wilt praten.

Leg je kind geen woorden in de mond, maar laat het zijn verhaal vertellen. Wees blij als je kind z'n verhaal aan je vertelt. Zeg dan aan je kind dat je beseft dat dit heel wat moed vraagt. Als je kind ziet dat het bij jou terecht kan op elk moment, zal het de volgende keer niet twijfelen om het te komen vertellen.

Leg de schuld niet bij je kind. Geef geen waardeoordeel (Zeg niet: *“Bijt eens van je af. Ik zou me niet laten doen. Je bent toch geen slappeling zeker?...”*). Deze uitspraken komen zeer kwetsend over, ze ondermijnen het zelfvertrouwen én het vertrouwen in jou als ouder.

Let op voor dreigende taal tegenover de (vermoedelijke) persoon die het pestgedrag vertoont. Dit kan angst opwekken, waardoor je kind helemaal dichtklapt. Ga zeker niet naar de (ouders van deze) persoon toe. Kinderen geven aan dat alles dan erger wordt. Het gevolg is dat ze het de volgende keer niet meer zullen komen vertellen als er een probleem is. Bovendien heeft een verhaal minstens twee kanten en ook de persoon die vermoedelijk pestgedrag vertoont, heeft het recht gehoord te worden.

Denk mee aan een oplossing.

- Misschien kan je samen met de (zorg)leerkracht en je kind eens praten met de persoon die het pestgedrag vertoont. Signaleer het in elk geval op de school.
- Misschien kan je kind gedurende een bepaalde tijd een logboek bijhouden, waarin het eerlijk noteert wat er gebeurd is, waar, wanneer, door wie, wie het pestgedrag steunde/aanmoedigde of wie toekeek, hoe je kind zich erbij voelde, hoe het gereageerd

Respectplan

heeft. Dit logboek kan helpen om een beter zicht te krijgen op de feiten en kan een handig hulpmiddel zijn de situatie op school aan te kaarten.

- Zoek samen naar manieren om op het pestgedrag te reageren.
- Zoek vrienden, hobby's waar je kind zich wél goed voelt. Dit kan hem het nodige zelfvertrouwen geven.

Besprek met je kind de stappen die je wilt ondernemen om het pesten te stoppen. Geef je kind vertrouwen en zet geen stappen waar je kind niet mee akkoord gaat. Als je zelf stappen onderneemt tegen zijn zin in, voelt je kind dat het je niet meer kan vertrouwen.

Focus op het oplossen van het probleem en niet op het straffen van de persoon, ook in het gesprek op school. Maak concrete afspraken, vraag wat de leerkrachten doen, vraag bij wie uw kind terecht kan met zijn probleem. Probeer ondertussen het normale leven zoveel mogelijk te laten doorgaan. Door je kind te proberen af te schermen, maak je het soms nog extra kwetsbaar.

Hoe kun je als ouder en leerkracht herkennen dat je kind pestgedrag vertoont?

Kinderen die pestgedrag vertonen, zijn goed in het verbergen van hun pestgedrag. Het is als ouder en als leerkracht niet altijd eenvoudig om op te merken dat een kind pest. Onderstaande signalen kunnen mogelijks wijzen op pestgedrag:

- graag de baas willen zijn
- impulsief gedrag
- het omringen met meelopers
- populair willen zijn
- andere kinderen zijn bang voor je kind

Wat als je (vermoedt dat je) kind pestgedrag vertoont?

Heb je het vermoeden dat je kind pest? Houd dan extra goed in de gaten hoe het contact is met andere kinderen, ook via internet. Praat erover met de school, dat is geregeld wel de plek waar het pesten voorkomt. Daarbij komt dat je als ouder een bepaalde verwachting hebt van je kind. Bijvoorbeeld 'Mijn kind doet dat niet'. Soms is het ook moeilijk als ouder om dit te (willen) zien. Je kind kan ook gevangen zitten in de pest-rol en heeft eveneens hulp nodig.

Respectplan

Pestgedrag komt vaak voort uit eigen onzekerheid. Een kind dat pestgedrag stelt, wilt vaak zijn eigen onmacht en zwakheid verbloemen. Het kan ook zijn dat ze andere kinderen pesten om te voorkomen dat ze zelf gepest worden. Wanneer je kind pestgedrag vertoont, is het zeer belangrijk om niet te overreageren.

Maak duidelijk dat je je kind graag ziet, maar dat je het pestgedrag niet kunt accepteren. Leg ook uit wat de gevolgen van zijn of haar gedrag kunnen zijn. Wees niet kwaad, reageer zeker niet agressief. Weet dat je kind misschien helemaal niet wilt pesten. Het is sowieso van belang dat de oorzaak van het pestgedrag aan het licht komt. Vraag hiernaar, maar probeer dit niet uit je kind te trekken, geef het de ruimte en de tijd om hier zelf over na te denken.

Neem sowieso contact op met de school om samen aan een oplossing te werken. Beloon in de tussentijd positief gedrag. Dit doe je best niet met materiële dingen, een schouderklopje of positieve aandacht kunnen ook werken.

Hoe kun je reageren?

Schrik en ongeloof zijn heel begrijpelijke reacties als ouder. Ontken niet meteen wat je kind doet. Pestkoppen gedragen zich thuis anders dan op school.

Praat met je kind over wat er gebeurt. Je kind zal zijn gedrag waarschijnlijk goedpraten. Maar maak duidelijk dat er nooit een goede reden is om te pesten.

Maak je kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Een gepest kind heeft verdriet en pijn van het pesten. Soms heeft het de rest van zijn leven last van de gevolgen van het pesten.

Neem contact op met de school, zeker als je merkt dat het pesten doorgaat. Bespreek met je kind dat je dit gaat doen. Maar ga het gepeste kind niet beschuldigen.

Als je hoort of ziet dat er kinderen worden gepest op school, ook al hebben je eigen kinderen er niet mee te maken, zoek dan contact met de school. Voor de school is het moeilijk om pesten te signaleren. De leerkrachten hebben de hulp van de ouders hierbij nodig.

Tips van Pestweb om pesten te voorkomen:

- Als je de leerkracht vraagt om je kind niet naast bepaalde kinderen te zetten, dan geef je een signaal dat uitsluiten mag.
- Leer je kinderen zich in te leven in anderen en rekening te houden met anderen. Leer je kind hoe het conflicten op een goede manier kan oplossen.
- Vertel hoe belangrijk je het vindt dat kinderen met elkaar samenwerken en dat alle kinderen zich veilig moeten kunnen voelen.

Respectplan

Wat doet de school preventief?

1. Leefklimaatbevorderende initiatieven:

Een positief klas- en schoolklimaat helpt om probleemsituaties te voorkomen.

Maatregelen of initiatieven in onze school :

- We besteden permanente zorg aan inspraak en een zo groot mogelijke betrokkenheid van ouders, leerlingen en leerkrachten bij het schoolgebeuren (leerlingenraad, kringgesprekken in de klassen, individuele gesprekken met juf/meester en/of zorgcoördinator,(directeur) ...).
- Ruimte maken voor creativiteit en persoonlijk initiatief van leerlingen, ouders en leerkrachten.
- Een waarderende houding creëren bij het schoolpersoneel: positief gedrag en positieve initiatieven gaan niet ongemerkt voorbij. Dit staat ook heel nauw in verband met ons opvoedingsproject. Wij gaan er van uit dat ieder kind iets goed kan en bouwen hierop verder.
- Aandacht hebben voor persoonlijk contact tussen leerlingen en personeelsleden onderling, maar ook voor contact tussen personeelsleden en leerlingen: via kleine en grote rituelen is er aandacht voor verjaardagen, belangrijke overgangsmomenten (peter- en meterschap tussen 1ste en 6de klas, samenwerking 3de kleuterklas en 1ste leerjaar, ...), ingrijpende gebeurtenissen, enz.
- Organiseren van klasdoorbrekende initiatieven of grote groepsmomenten: start en einde van het schooljaar, opening van de advent-en vastentijd, kerstspel, voorstelling van de mannetjes “Er zit een schat in je verborgen” van het project sociale vaardigheden; meerdaagse uitstappen (openluchtklassen), speelplaatsanimatie m.b.v. speelgoedkoffers en/of rustige spelen (in turnzaal of tijdens haakessies), de musicday, het inschakelen van groenes speelplaatsridders, de gezamenlijke zang- en dansstonden, projecten, enz...
- Zorgen voor aangename leslokalen en voor een veilige speelplaats. In de lente en zomer maken we gebruik van de speelruimte aan de overkant van de straat om te spelen.

2. Algemeen preventieve initiatieven:

Deze maatregelen zullen niet alleen het schoolklimaat positief beïnvloeden, maar hebben ook een direct effect op het ongewenst gedrag op school, dat daardoor minder kans maakt om zich voor te doen.

Respectplan

- Het **zinvol invullen van de recreatiemomenten** zorgt er voor dat leerlingen zich kunnen uitleven en vermaken. Verveling kan namelijk een voedingsbodem zijn voor ongewenst gedrag. Vanuit onze opvoedingsvisie hebben wij een uitgebreid aanbod aan animatie tijdens de middagspeeltijd. Een greep uit het aanbod :
 - Kubbtornooi
 - Boucherballtormooi
 - Een dag op wieltes
 - Spelletjesmiddagen
 - Rustige spelen of lezen in een hoekje tijdens de speeltijd in de chalet
 - Speelkoffers op de speelplaats
 - Haak-en/of breisessies tijdens de middagen
 - Tot rust komen in de giraffenklas

- **Verzorgde, veilige speelplaats en speelmogelijkheden**

Onze speelplaats is overzichtelijk en nodigt uit tot samenspel. We houden hierbij rekening met de diverse behoeften binnen de leerlingengroep : naast de zone voor balspelen, springballen en steltenzone is er ook plaats voor rustiger activiteiten (hinkelspel, slakkenspel, speeltuig) en voor leerlingen die behoefte hebben aan rust, zijn er banken en picknicktafels voorzien. Wij hebben ook een groen hoekje (het oerwoud). Het levend hoekje (de schooltuintjes en de kippenren bij de crèche) halen bij leerlingen andere vaardigheden naar boven, wat evenzeer hun welbevinden bevordert. Wij maken ook (vooral in de lente en zomer) veel gebruik van de speelruimte aan de overkant van de straat. Hier kunnen de kinderen in een grote ruimte spelen en genieten.

- **Aandacht voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden en het verwerven van een gevoelstaal**

Het gaat om vaardigheden die een betekenisvolle rol spelen in het voorkomen en oplossen van conflicten, pesterijen en geweldincidenten. Deze sociale vaardigheden worden geïntegreerd in het lessenpakket zowel in KS als LS. Bovendien zorgen wij ervoor dat de leerlingen zich deze vaardigheden eigen maken. Door bijvoorbeeld een leerlingenraad samen te stellen: leerlingen leren er om te gaan en rekening te houden met elkaars mening, op te komen voor elkaar: door kringgesprekken, gesprekken met het kind met zorgcoördinator/leerkracht, ...

- **Het zorgvuldig invullen van het leerlingvolgsysteem**

Dit zorgt ervoor dat leerkrachten op een meer vanzelfsprekende manier hun verantwoordelijkheid opnemen. Goede werkafspraken en een vlotte probleemafhandeling zorgen ook voor meer succesvolle interventies.

Respectplan

- **Kiva-project**

Volgend schooljaar worden alle leerkrachten geïnformeerd over het Kiva-antipestproject. Guy Deboutte komt dit project ook toelichten tijdens een infoavond voor ouders.

3. Specifieke preventie maatregelen:

Hier gaat het om themaspecifieke informatie, sensibilisatie en/of sturende maatregelen die bedoeld zijn om pesten te voorkomen.

Specifieke preventie maatregelen binnen onze school:

- **Gedragcode opstellen**

Het opstellen van leefregels voor kinderen waarin alle partijen te kennen geven dat ze elke vorm van ongewenst en respectloos gedrag afwijzen. Een combinatie van het benoemen van het gewenste gedrag en een afkeuring van foutief gedrag zorgt voor het trekken van heel duidelijke krijtlijnen. Elke leerkracht maakt in het begin van het schooljaar tijd vrij om de school- en klasafspraken duidelijk over te brengen aan de kinderen en de ouders en herhaalt dit in de loop van het schooljaar naargelang de noden.

- **Voldoende , efficiënt en actief assisteren**

Dit tijdens de speeltijden, (sport)lessen, uitstappen en in de eetzaal. Pestgedrag komt meestal voor tijdens 'vrije momenten'. Door alle risicoplaatsen goed in de gaten te houden, kunnen heel wat pesterijen en geweldincidenten worden voorkomen. Deze preventieve maatregelen zitten ingebakken in ons opvoedingsproject.

- **Cyberpesten**

Dit is een ondertussen gekend fenomeen. Via de klasleerkrachten en klasagenten (samenwerking met de lokale politie) worden onze leerlingen bewust gemaakt dat ook deze vorm van pesten zeer zware gevolgen kan hebben. Wij voorzien in deze lessen een sensibiliseringscampagne waarbij leerlingen geïnformeerd worden over de wetgeving, de impact en de manier waarop ze zich kunnen beschermen tegen dit nieuwe fenomeen.

- **Investeren in het informeren, sensibiliseren en vormen van leerkrachten, leerlingen, ouders en ander schoolpersoneel**

Wie beter geïnformeerd is over de thema's die hier centraal staan, merkt problemen sneller op, heeft minder moeite om ze te benoemen of te bespreken en aarzelt minder om tussenbeide te

Respectplan

komen. Investeren in de sensibilisatie van alle schoolbetrokkenen, is met andere woorden een noodzakelijk onderdeel van elk preventieplan. De kennis en vaardigheden die de leerkrachten tijdens nascholingen opdeden wordt via o.a. de lessen sociale vaardigheden doorgegeven aan de kinderen.

We sensibiliseren kinderen:

Op schoolniveau

- Deelnemen aan de 'Antipestweek' (Vlaamse Week tegen Pesten op school) of 'antipestdag' via allerhande activiteiten zoals het maken van vriendschapsbandjes, themadans doen met heel de school,...
- Het project "Er zit een schat in je verborgen" met een zelfevaluatie (bij elk rapport)
- Overlopen en bespreken van schoolafspraken (inspraak leerlingenraad)

Op klasniveau

- Aan de hand van affiches, stellingen of naar aanleiding van het bekijken van een video (youtube), lezen van een tekst/boek, een debat voeren op klasniveau over wat ongewenst gedrag inhoudt, wat het met iemand doet, waarom leerlingen er aan meedoen of het laten gebeuren, ...
- Klasafspraken maken: een aantal regels afspreken die het respectvol omgaan met elkaar helpen garanderen.
- Aan alle kinderen duidelijk maken wat het verschil is tussen plagen en pesten. (zie p2)
- Een kringgesprek organiseren waarin wordt nagedacht over de beste manier om ongewenst gedrag bespreekbaar te maken en tot een goed einde te brengen.
- Pad-stoel (rustplek) in de klas integreren.
- Het stellingenspel aanbieden in combinatie met "Kikker in de dierentuin-spel" (KS)/ "Kikker be cool-spel" (LS).
- Kinderen leren complimenten krijgen en geven aan elkaar.
- Via het groeiboek "Ik ben ik"
- Het CM-project "Vlieg erin" voor de leerlingen van de 3de graad.
- Spelen van het Babbelspel om emoties te leren uiten.
- Voorzien van leesaanbod in de leeshoek: aangepaste kinderboeken of jeugdboeken rond dit thema. Bijvoorbeeld "Ik ben anders" en "Er zit een draak in jou".

Respectplan

Op individueel niveau

- Kinderen laten voelen dat de deur steeds openstaat en dat ze steeds opnieuw kansen krijgen.
- Individuele begeleiding op sociaal en emotioneel vlak onder begeleiding van de klasleerkracht, de zorgcoördinator, co-teacher,...
- Drie keer per schooljaar wordt een tevredenheidsenquête afgenomen van L3,L4,L5 en L6.
- Kindcontact: het welbevinden van de kinderen wordt enkele keren per schooljaar besproken.

We sensibiliseren ouders:

- De directie legt het respectplan uit tijdens de school- en ouderraad.
- Dit plan wordt bekend gemaakt en steeds ter beschikking gesteld van de ouders via de schoolsite. Op vraag van ouders kan er ook een afgedrukte versie verkregen worden.
- We maken de problematiek bespreekbaar op oudercontacten, al dan niet op uitnodiging.